

Wyróżniamy dwa rodzaje listów.

- **list prywatny**

Celem listu prywatnego jest najczęściej podzielenie się wiadomościami, ze szczególnym uwzględnieniem przeżyć i refleksji, jakie towarzyszyły wydarzeniom. Jest to list **pisany do bliskiej, znajomej osoby** – przyjaciela, wujka, koleżanki poznanej na czasach. **Nadawca zwraca się do adresata w 2 os. liczby poj. – „ty”.**

- **list oficjalny**

W liście oficjalnym zwracamy się **do osoby nieznanej nam osobiście bądź znanej, ale wyższej rangą, stanowiskiem itp.** – może to być list do prezesa banku, dyrektora szkoły, kierowniczk schroniska dla zwierząt. List taki może być też skierowany do więcej niż jednej osoby, np. do grona kierowniczego firmy, lub co instytucji. W liście oficjalnym zwykle informujemy o jakichś faktach lub prosimy o coś. **Nadawca zwraca się do adresata w 3 os. liczby poj., za pomocą form Pan/Pani.**

Odmianą listu oficjalnego jest list motywacyjny (podanie). Celem pisania listu motywacyjnego jest przekonanie adresata, (dyrektora szkoły, pracodawcy), że nadajesz się do podjęcia nauki w tej szkole (pracy w firmie), ponieważ masz odpowiednią wiedzę, umiejętności, zdolności i chęci. Masz również pewną wiedzę o szkole (firmie), a twój wybór jest przemyślany, nie przypadkowy.

ŻELAZNE ZASADY

1. List ma określonego adresata. Od tego, kto nim jest, zależy, jaki rodzaj listu będziesz pisać, dlatego zawsze najpierw **zastanów się, do kogo piszesz.**
2. List jako wypracowanie **ma też narzucony temat i musi być z nim zgodny.**
3. Pamiętaj o **stronie formalnej listu:** na górze kartki umieść **datę i nazwę miejscowości**, potem **nagłówek**, stosuj **odpowiednie formy grzecznościowe**, zawsze się **podpisz.**
4. **Pamiętaj o używaniu wołacza w nagłówku:** pisz nie **Cześć, Tomek!* Tylko *Cześć, Tomku!*
5. **Pisz zaimki wielkimi literami** (Ty, Tobie, Twoich, Ciebie, Cię itd.).
6. **Dostosuj język listu do tego, kto jest jego adresatem.** Inaczej sformułujesz list do dyrektora szkoły, inaczej do kolegi z wakacji, a jeszcze inaczej do babci. Używaj języka potocznego w liście do koleżanki, potocznego, ale grzecznego i pozbawionego form gwarowych w liście do cioci, a oficjalnego w piśmie do prezesa fundacji charytatywnej.

Propozycje nagłówków

Dla listu prywatnego np.: *Kochana Basiu!; Cześć, Jacku!; Droga Ciociu!; Hej, Kasiu!*

Dla listu oficjalnego np.: *Szanowny Panie Prezesie!; Pani Dyrektor!; Szanowna Dyrekcjo! Szanowni Państwo!*

Propozycje form grzecznościowych w zakończeniu listu

Dla listu prywatnego np.: *Do zobaczenia w szkole; Pozdrawiam; Trzymaj się!; Buziaki!*

Dla listu oficjalnego np.: *Z pozdrowieniami; Pozdrawiam i oczekuję na odpowiedź.*

Dla listu motywacyjnego: *Liczę na pozytywne rozpatrzenie mojej prośby.*

PRZYKŁADY LISTÓW

List prywatny

Jelenia Góra, 28.08.2003

Droga Agnieszko!

Piszę do Ciebie, gdyż pragnę podzielić się z Tobą przeżyciami, jakie towarzyszyły mi podczas moich górskich eskapad. Właśnie zakończyłem wędrowkę po Sudetach i chcę Ci o niej opowiedzieć. Trasę zacząłem od Jeleniej Góry – pięknego, starego miasta z wieloma niezwykłymi zabytkami. Zespół Siedmiu Domów, czyli zrekonstruowanych kamieniczek kupieckich przylegających do renesansowego ratusza, zapiera dech w piersiach. Pochodzący z 2 poł. XIV wieku kościół parafialny jest zabytkiem w skali kraju. Stare miasto zachowało trzynastowieczny układ, ale zabudowę ma barokową. Charakterystyczne podcienia kamieniczek tworzą niepowtarzalny, romantyczny nastrój.

Następnym etapem mojej wędrowki był wąwóz zwany Uroczysko. W to miejsce musimy kiedyś koniecznie pojechać razem, bo jego urok trudno oddać słowami. Wyobraź sobie wąski przesmyk między piętrzącymi się do wysokości pięćdziesięciu metrów skałami. Wąwóz porośnięty jest gęstym lasem mieszanym, jego dnem płynie potok tworzący w pewnym miejscu niewielki wodospad. Słońce odbija się w wodzie, lśni na liściach, tworzy świetliste plamy wśród skał...

Sudety są bardzo atrakcyjne, choć mało znane. Wędrując góorskimi szlakami, podziwiałem piękne, rozległe widoki. Dobrze rozwinięta sieć schronisk pozwalała nie troszczyć się o jedzenie i nocleg. Ludzie byli bardzo mili i chętnie służyli pomocą.

Mam nadzieję, że w przyszłym roku będziemy mogli razem wybrać się na wędrowkę i pokażę Ci wtedy wszystkie miejsca, w których się zakochałem.

Pozdrów Rodziców i naszą paczkę.

Do zobaczenia we wrześniu,

Paweł

data i miejsce pisania listu
nagłówek

zwrot grzecznościowy

podpis